

Lenen bij de eigen vennootschap

Theo Hoogwout

14 februari 2023

IBO: Vermogen in Nederland 2020

Totaal		3.391	100%
Pensioenvermogen		1 561	46,0%
Totaal exclusief pensioenvermogen		1.830	54,0%
waarvan waarde eigen woning	1.549		
waarvan hypotheekschuld eigen woning	<u>-724</u>		
Eigen woning (netto)		825	24,3%
waarvan bank- en spaartegoeden	327		
waarvan effecten	137		
waarvan schulden	<u>-143</u>		
Financieel vermogen (netto)		321	9,5%
Aanmerkelijk belang		397	11,7%
Overig onroerend goed		153	4,5%
Ondernemingsvermogen		80	2,4%
Overige bezittingen		54	1,6%

* 10e deciel bezit > € 1 500 mld.

* 100e percentiel bezit > € 800 mld.

Belastingheffing vermogen in Wet IB 2001

- Drie soorten inkomen met elk eigen regime en tarief in 2023
  - Box 1: 36,93% tot maximaal 49,5% (inkomen vanaf € 73.031)
  - Box 2: 26,9% (37,9% tot max. 45,8% samen met Vpb)
  - Box 3: 32%
- Boxvolgorde (rangorderegeling)
- Inkomen uit vermogen
- Reëel inkomen zoals huur (resultaat uit overige werkzaamheden)
- Forfaitair inkomen box 1 (eigenwoningforfait) of box 2 (VBI) en 3
- Vrijgesteld vermogen of inkomen

Toerekening (fiscale) partners

Jaarlijkse keuze voor verdeling van:

- Gemeenschappelijke inkomsten (eigen woning, aanmerkelijk belang, persoonsgebonden aftrek)
- Gezamenlijke grondslag sparen en beleggen (box 3)
- Wettelijke fictie:
gemeenschappelijke inkomstenbestanddelen en gezamenlijke grondslag sparen en beleggen; ieder de helft
- Keuze toerekening mogelijk bij voljaarspartner en bij een partner voor deel van kalenderjaar

Aanmerkelijkbelanghouder

- Ten minste 5% geplaatst aandelenkapitaal, opties of winstbewijzen (art. 4.6 IB)
- NV, BV, Coöperaties, open cv en open fondsen gemene rekening
- Effecten huwelijksvermogensrecht
  - Bij algehele huwelijksgemeenschap: beide echtgenoten ab-houder
- Bij verrekenbeding geen goederenrechtelijke werking (HR 18-12-2009, V-N 2009/64.7)
- Vruchtgebruik wordt gelijkgesteld met aandelen (art. 4.3 IB)
- Meesleepregeling (art. 4.9 IB)
- Meetrekregeling (art. 4.10 IB)
- Fictief aanmerkelijk belang (art. 4.11 IB)
- Belast: dividend en vervreemdingswinst (overdrachtprijs +/- verkrijgingsprijs)
  - Ontbreekt overdrachts- of verkrijgingsprijs of is onzakelijk ⇒ W.E.V. (art. 4.22)
  - Regulier voordeel is ook het forfaitaire voordeel bij VBI of buit.bel.inst. (6,17%)
- Verliesverrekening: voorafgaande kalenderjaar en 6 volgende kalenderjaren
- Niet verrekend verlies na 2 jaar als belastingkorting (26,9%) in box 1 verrekenen

Gecombineerde Vpb/IB-druk in 2023 & 2024

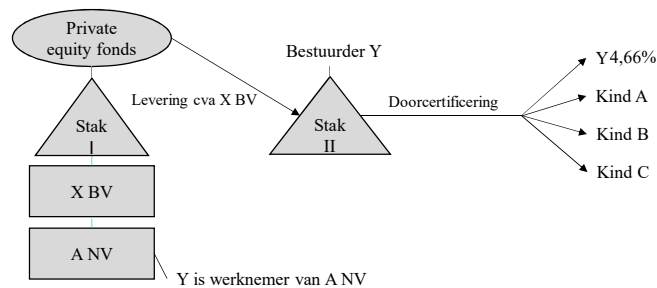
- In 2023 is het lage tarief voor winsten tot € 200.000 in de Vpb 19%.
  - gecombineerde Vpb/IB-druk: 40,8% tot winst € 200.000 (> 45,76%)
  - forfaitair rendement VBI: 6,17% (effectieve IB-druk: 1,66%)
- In 2024 introductie van een tweede schijven in IB, waarbij tot een inkomen van € 67.000 het tarief 24,5% wordt en hierboven 31%
  - voordeel € 4.355 per belastingplichtige (dubbel voor partners)
  - forfaitair rendement VBI: 6,04% (effectieve IB-druk: 1,48% tot 1,87%)

	Winst tot € 200.000	Winst vanaf € 200.000
Ab-inkomen tot € 67.000	38,8%	44%
Ab-inkomen vanaf € 67.000	44,1%	48,8%

Rollatorinvestering

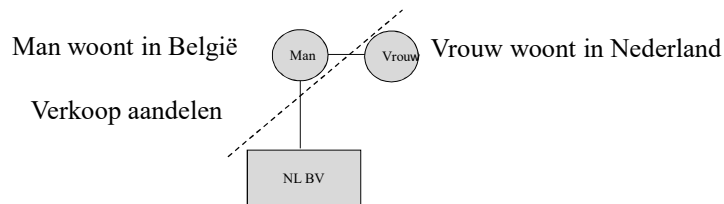
- Soort aanmerkelijk belang (art. 4.7 IB)
  - Certificaten van aandelen zijn geen aparte soort. Zie onderdeel 2.2. Besluit van 9 maart 2018, 2018-27139, Stcrt 2018, nr. 15751
  - Dezelfde soort (certificaten van) aandelen als de daaraan verbonden rechten identiek zijn
  - Aparte soort aandelen als deze niet dooreen leverbaar zijn (HR 16-12-2011)
- Voorbeeld (IBO Vermogensverdeling, bijlage 10; Opmerkelijke belastingconstructies):
  - Tante bezit € 70 miljoen spaarvermogen en haar enige erfgenaam is een neef. Zij stort dit bedrag als agio in holding van de neef, waardoor zij 0,99% AK in holding van de neef krijgt en zij 'ondernemer' is in de zin van de BOR. Holding gebruikt storting om bedrijfsleningen af te lossen.
  - Tante overlijdt twee jaar later.

Is sprake ab na doorcertificering? HR 29-5-2020, BNB 2020/152

Moet het economische belang bij de aandelen X BV dat is verkregen door de certificaten van aandelen volledig worden toegerekend aan Y, zodat voor Y sprake is van ab?

Verkoop aanmerkelijk belang door in a.g.v.g. gehuwde man HR 10-3-2006, BNB 2007/15

- Geschil: is vrouw belast voor helft ab-inkomen?

Reguliere voordelen uit ab

- (verkapt)dividend
  - uitzondering: overlijdensdividend (4.12a IB)
  - sprake van voordelen die worden getrokken uit de aandelen als een vermogensverschuiving plaatsvindt naar de aandeelhouder, die wordt gedekt door in de vennootschap aanwezige winst (HR 18-1-1959, BNB 1959/124).
  - sprake van een regulier voordeel indien de vennootschap haar aandeelhouder als zodanig heeft willen bevoordelen en tevens de aandeelhouder zich van de bevoordeling bewust is geweest of redelijkerwijs bewust had moeten zijn (HR 4-5-1983, BNB 1983/233)
- Vanaf 2023: bovenmatig deel lening bij eigen vennootschap

Begrip lening

- Uitgangspunt is civielrechtelijke vorm tenzij:
  - Schijnlening: een lening van bv die niet terugbetaald zal of kan worden (HR 11 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA2443).
  - Deelnemerschapslening (BNB 1998/208)
  - Bodemloze put-lening (BNB 1988/217)
- Indien een vennootschap aan haar aandeelhouder een lening verstrekt waarvan aannemelijk is dat deze niet kan of zal worden afgelost, moet deze lening worden aangemerkt als een onttrekking. Het bedrag van de lening heeft dan immers het vermogen van de vennootschap definitief verlaten. Dit wordt niet anders indien het bedrag van de lening kan worden verrekend met een toekomstige dividenduitkering (ECLI:NL:HR:2004:AR4761)
- Ook na het moment waarop een vennootschap gelden ter leen aan haar aandeelhouder heeft verstrekt, bestaat de mogelijkheid dat het bedrag ervan geheel of gedeeltelijk een onttrekking gaat vormen. Dat is het geval indien dat bedrag het vermogen van de vennootschap definitief heeft verlaten (ECLI:NL:HR:2023:26)

Excessief lenen bij eigen vennootschap vanaf 2023

- Bovenmatig lenen: voor zover de nominale schulden meer bedragen dan € 700.000 (belastingplichtige en zijn partner)
  - Uitzondering: eigenwoningsschulden (recht van hypotheek)
- Leningen aan verbonden personen (bloed- en aanverwanten in de rechte lijn van de dga en zijn partner)
- Toerekening schulden van verbonden persoon aan dga slechts voor zover schulden > € 700.000 (EWS verbonden personen uitgezonderd)
- Bovenmatig deel schulden is fictief regulier voordeel en verhoogt maximum
- Onder schulden vallen alle civielrechtelijke schuldverhoudingen en verplichtingen en dus ook indirecte schulden aan de eigen-BV
- geen saldering schulden aan de vennootschap met vorderingen op de vennootschap
- Geldt niet voor onderpand aandelen spaar-bv's voor beleggingsportefeuille
- Als vennootschap zich garant stelt voor schuld die dga aangaat bij bank is sprake van indirect aangaan schuld bij de eigen vennootschap
- Niet als garantstelling leidt tot gunstigere voorwaarden, zoals een lagere rente
- 1^e peildatum schulden: 31 december 2023
- Wet geldt alleen voor IB, niet voor Div. bel. en Vpb of civielrechtelijk

Voorbeeld 1: +/- fictief regulier voordeel

Activa	WEV per 31-12-2023	WEV per 31-12-2024	WEV per 31-12-2025
Pand	500.000	500.000	500.000
Bank	50.000	50.000	50.000
Vordering op dga	850.000	850.000	650.000
Auto	50.000	50.000	50.000
Beleggingen	300.000	300.000	300.000
Totaal	1.700.000	1.700.000	1.550.000

Uitwerking

In 2023: Positief fictief regulier ab-voordeel van € 150.000 (€ 850.000 -/- € 700.000)

Schuldenmaximum verhogen naar € 850.000 (€ 150.000 + € 700.000)

In 2024: Geen fictief regulier AB-voordeel, want schuldenmaximum is € 850.000 (€ 850.000 -/- € 850.000)

In 2025: Negatief fictief regulier AB-voordeel van € 150.000 (€ 850.000 -/- € 650.000, maar max. € 150.000)

Schuldenmaximum daalt naar € 700.000 (€ 850.000 -/- € 150.000)

Voorbeeld 2: negatief fictief regulier voordeel bij einde van een aanmerkelijk belang

- X houdt alle aandelen in bv Y. In 2023 heeft X € 900.000 geleend van bv Y, waardoor een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking wordt genomen. In de loop van 2024 verkoopt X de aandelen aan Z, een derde. M.b.t. de schuld verandert niets.
- Wordt bij X het een fictief regulier voordeel belast in 2024?

Voorbeeld 2: negatief fictief regulier voordeel bij einde van een aanmerkelijk belang

- X houdt alle aandelen in bv Y. In 2023 heeft X € 900.000 geleend van bv Y, waardoor een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking wordt genomen. In de loop van 2024 verkoopt X de aandelen aan Z, een derde. M.b.t. de schuld verandert niets.
- Wordt bij X het een fictief regulier voordeel belast in 2024?
  - X geniet een negatief fictief regulier voordeel, berekend alsof X aan het eind van het jaar een aanmerkelijk belang heeft en het bedrag van de schulden nihil is. Hierdoor geniet X een negatief fictief regulier voordeel van € 200.000, dat X (bijvoorbeeld) kan verrekenen met de vervreemdingswinst die is ontstaan door de verkoop aan Z.

Voorbeeld 3: fictief regulier voordeel bij partners

- X en Y zijn gehuwd. Tot het vermogen van X en Y behoren alle aandelen in bv Z. Per ultimo 2023 heeft X een schuld aan bv Z van € 600.000 en heeft Y een schuld aan bv Z van € 700.000.
- Hoeveel is het bovenmatige gedeelte van de schulden in 2023 ?
- Wat is in 2024 het maximumbedrag van de schulden?
- Is het fictief regulier voordeel een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel van X en Y?

Voorbeeld 3: fictief regulier voordeel bij partners

- X en Y zijn gehuwd. Tot het vermogen van X en Y behoren alle aandelen in bv Z. Per ultimo 2023 heeft X een schuld aan bv Z van € 600.000 en heeft Y een schuld aan bv Z van € 700.000.
- Hoeveel is het bovenmatige gedeelte van de schulden in 2023?
  - Het bovenmatige gedeelte van de schulden is € 600.000
- Wat is in 2024 het maximumbedrag van de schulden?
  - Het maximumbedrag van de schulden is € 1.300.000
- Is het fictief regulier voordeel een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel van X en Y?
  - Dit fictief regulier voordeel van € 600.000 is een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel van de partners en kunnen zij na keuze worden toerekenen.

Voorbeeld 4a: echtscheiding aanmerkelijkbelanghouders na toepassen fictief regulier voordeel

- M en V zijn gehuwd in algehele gemeenschap van goederen en zij hebben alle aandelen in bv Z en zij hebben per ultimo 2023 een schuld aan bv Z van € 1.300.000. Als M en V in 2024 gaan scheiden, worden de aandelen aan M toebedeeld.
- Wordt bij V een fictief regulier voordeel belast in 2024?
- Wordt bij M een fictief regulier voordeel belast in 2024?

Voorbeeld 4a: echtscheiding aanmerkelijkbelanghouders na toepassen fictief regulier voordeel

- M en V zijn gehuwd in algehele gemeenschap van goederen en zij hebben alle aandelen in bv Z en zij hebben per ultimo 2023 een schuld aan bv Z van € 1.300.000. Als M en V in 2024 gaan scheiden, worden de aandelen aan M toebedeeld en aan ieder de helft van de schuld.
- Wordt bij V een fictief regulier voordeel belast in 2024?
  - V geniet een negatief fictief regulier voordeel, tot het bedrag dat eerder als positief fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen. V geniet een negatief fictief regulier voordeel van € 300.000. Als zij dit verlies niet kan verrekenen in box 2, kan zij het na verloop van twee jaar als belastingkorting in box 1 verrekenen in 2026 of in de zeven volgende jaren (art. 4.53 Wet IB 2001).
- Wordt bij M een fictief regulier voordeel belast in 2024?
  - Als bij de (partiële) verdeling V de helft van de schuld krijgt, heeft M hierna een schuld van € 650.000 aan bv Z, zodat hij een negatief fictief regulier voordeel geniet van € 300.000 en het maximumbedrag € 700.000 wordt.

Voorbeeld 4b: echtscheiding aanmerkelijkbelanghouders na toepassen fictief regulier voordeel

- M en V zijn gehuwd in algehele gemeenschap van goederen en zij hebben alle aandelen in bv Z en zij hebben per ultimo 2023 een schuld aan bv Z van € 1.300.000. M en V gaan in 2024 scheiden en de aandelen en de gehele schuld wordt aan M toebedeeld.
- Wordt bij M een fictief regulier voordeel belast in 2024?
- Wat is het gevolg als M en V voor het gehele jaar 2024 kiezen om als fiscale partner te worden behandeld in hun aangifte IB 2024?

Voorbeeld 4b: echtscheiding aanmerkelijkbelanghouders na toepassen fictief regulier voordeel

- M en V zijn gehuwd in algehele gemeenschap van goederen en zij hebben alle aandelen in bv Z en zij hebben per ultimo 2023 een schuld aan bv Z van € 1.300.000. M en V gaan in 2024 scheiden en de aandelen en de gehele schuld wordt aan M toebedeeld.
- Wordt bij M een fictief regulier voordeel belast in 2024?
  - Als bij de (partiële) verdeling M de gehele schuld krijgt, heeft hij hierna een schuld van € 1.300.000 aan bv Z, zodat hij een positief fictief regulier voordeel geniet van € 300.000 en het maximumbedrag € 1.300.000 wordt.
- Wat is het gevolg als M en V voor het gehele jaar 2024 kiezen om als fiscale partner te worden behandeld in hun aangifte IB 2024?
  - Als M en V voor het gehele jaar 2024 kiezen om als fiscale partner te worden behandeld in hun aangifte IB 2024 valt per saldo het positief fictief regulier voordeel van € 300.000 (M) weg tegen het negatief fictief regulier voordeel van € 300.000 (V). In dat laatste geval moet V worden gecompenseerd voor de af-heffing over de helft van het in 2023 in aanmerking genomen positief fictief regulier voordeel, aangezien zij daarover immers belasting heeft meebetaald.

Voorbeeld 5: toerekening schulden verbonden persoon

- X heeft een dochter (Y) en bezit alle aandelen in bv Z. X heeft een schuld van € 600.000 en Y heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Y heeft geen aanmerkelijk belang in bv Z.
- Bij wie wordt het fictief regulier voordeel belast?
- Hoeveel is het bovenmatige gedeelte van de schulden in 2023?

Voorbeeld 5: toerekening schulden verbonden persoon

- X heeft een dochter (Y) en bezit alle aandelen in bv Z. X heeft een schuld van € 600.000 en Y heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Y heeft geen aanmerkelijk belang in bv Z.
- Bij wie wordt het fictief regulier voordeel belast?
  - Y heeft geen aanmerkelijk belang in bv Z, waardoor bij Y geen fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen. De schuld die Y heeft aan bv Z wordt toegerekend aan X, voor zover die schuld meer bedraagt dan € 700.000.
- Hoeveel is het bovenmatige gedeelte van de schulden in 2023?
  - De relevante schulden van X bedragen € 800.000 (€ 600.000 + € 200.000). Bij X wordt een fictief regulier voordeel in de heffing betrokken van € 100.000. Het maximumbedrag van X wordt verhoogd met € 100.000 tot een bedrag van € 800.000.

Voorbeeld 6: verbonden persoon wordt aanmerkelijkbelanghouder

- X heeft een dochter (Y) en bezit alle aandelen in bv B. X heeft een schuld van € 600.000 en Y heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Y heeft geen aanmerkelijk belang in bv B. In 2024 schenkt X alle aandelen in bv B aan Y.
- Wordt in 2024 bij Y een fictief regulier voordeel belast?
- Wordt in 2024 bij X een fictief regulier voordeel belast?

Voorbeeld 6: verbonden persoon wordt aanmerkelijkbelanghouder

- X heeft een dochter (Y) en bezit alle aandelen in bv B. X heeft een schuld van € 600.000 en Y heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Y heeft geen aanmerkelijk belang in bv B. In 2024 schenkt X alle aandelen in bv B aan Y.
- Wordt in 2024 bij Y een fictief regulier voordeel belast?
  - Y verkrijgt een aanmerkelijk belang en bij haar wordt een fictief regulier voordeel in aanmerking genomen over het bovenmatige deel van haar schuld, zijnde € 200.000. Het maximumbedrag van Y wordt met hetzelfde bedrag verhoogd.
- Wordt in 2024 bij X een fictief regulier voordeel belast?
  - X heeft geen aanmerkelijk belang meer en dus geen schuld meer aan een vennootschap waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. Bij X wordt een negatief fictief regulier voordeel van € 100.000 in aanmerking genomen dat in mindering gebracht kan worden op het door de schenking ontstane vervreemdingsvoordeel. De schuld van X is € 600.000, dus minder dan € 700.000 en wordt niet toegerekend aan Y.

Voorbeeld 7: toerekening schulden verbonden persoon aan twee aanmerkelijkbelanghouders

- X en Y zijn partners en hebben een zoon (Z). Zowel X als Y bezit 50% van de aandelen in bv A en beiden hebben dus een aanmerkelijk belang. In 2023 leent Z € 1.600.000 van bv A. Z heeft geen aanmerkelijk belang.
- Wordt bij X en/of Y in 2023 een fictief regulier voordeel belast?

Voorbeeld 7: toerekening schulden verbonden persoon aan twee aanmerkelijkbelanghouders

- X en Y zijn partners en hebben een zoon (Z). Zowel X als Y bezit 50% van de aandelen in bv A en beiden hebben dus een aanmerkelijk belang. In 2023 leent Z € 1.600.000 van bv A. Z heeft geen aanmerkelijk belang.
- Wordt bij X en/of Y in 2023 een fictief regulier voordeel belast?
  - Z heeft geen aanmerkelijk belang in bv A, zodat de schuld wordt toegerekend aan zowel X als Y, voor zover die schuld meer bedraagt dan € 700.000. Bij zowel X als Y wordt € 450.000 in aanmerking genomen (niet € 900.000 bij beiden). Het gezamenlijke inkomen uit aanmerkelijk belang van X en Y is € 1.600.000 -/- € 700.000 = € 900.000. Zij mogen dit inkomen onderling verdelen op basis van artikel 2.17 Wet IB 2001.

Voorbeeld 8: fictief regulier voordeel bij overlijden

- X bezit alle aandelen in bv B en hij heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking genomen. In 2024 komt X te overlijden en zijn kind A is enig erfgenaam. Ten tijde van zijn overlijden is de w.e.v. van bv B € 1 mln. en de verkrijgingsprijs van X was € 20.000.
- Heeft X en/of A in 2024 een fictief regulier voordeel?

Voorbeeld 8: fictief regulier voordeel bij overlijden

- X bezit alle aandelen in bv B en hij heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking genomen. In 2024 komt X te overlijden en zijn kind A is enig erfgenaam. Ten tijde van zijn overlijden is de w.e.v. van bv B € 1 mln. en de verkrijgingsprijs van X was € 20.000.
- Heeft X en/of A in 2024 een fictief regulier voordeel?
  - Als X komt te overlijden heeft hij aan het einde van het jaar noch een aanmerkelijk belang noch schulden. Het voordeel uit de fictieve vervreemding is € 980.000 en daarnaast wordt in de overlijdensaangifte IB van X een negatief fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking genomen, zodat X geniet t.z.v. de overgang krachtens erfrecht een inkomen uit aanmerkelijk belang van € 780.000 geniet.
  - X geniet dit negatieve fictief reguliere voordeel direct voorafgaand aan het overlijden.
  - A is enig erfgenaam en verkrijgt krachtens erfrecht een aanmerkelijk belang in bv B en tevens de schulden aan bv B. De schulden bedragen € 900.000. Het maximumbedrag van A bedraagt € 700.000, waardoor A aan het einde van het kalenderjaar een fictief regulier voordeel van € 200.000 geniet. Het maximumbedrag van A wordt verhoogd met € 200.000 naar € 900.000.

Voorbeeld 9: fictief regulier voordeel bij overlijden en overlijdensdividend

- X bezit alle aandelen in bv B, die louter beleggingsactiviteiten heeft en hij heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking genomen. X overlijdt in 2024 en A is zijn enig erfgenaam. Ten tijde van zijn overlijden is de waarde in het economische verkeer van bv B € 1 mln. en de verkrijgingsprijs van X was € 20.000, zodat het (fictieve) vervreemdingsvoordeel € 980.000 is en het negatief fictief regulier voordeel € 200.000.
- Hoeveel onbelast dividend kan bv B o.g.v. art. 4.12a IB 2001 uitkeren?

Voorbeeld 9: fictief regulier voordeel bij overlijden en overlijdensdividend

- X bezit alle aandelen in bv B, die louter beleggingsactiviteiten heeft en hij heeft een schuld van € 900.000 aan bv B. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 200.000 in aanmerking genomen. Ten tijde van zijn overlijden is de waarde in het economische verkeer van bv B € 1 mln. en de verkrijgingsprijs van X was € 20.000, zodat het (fictieve) vervreemdingsvoordeel € 980.000 is en het negatief fictief regulier voordeel € 200.000. X overlijdt in 2024 en A is zijn enig erfgenaam.
- Hoeveel onbelast dividend kan bv B o.g.v. art. 4.12a IB 2001 uitkeren?
  - X geniet ter zake van de overgang krachtens erfrecht een inkomen uit aanmerkelijk belang van € 980.000 en een negatief regulier voordeel van € 200.000, dus per saldo een inkomen van € 780.000, terwijl zijn erfgenaam A aan het einde van het kalenderjaar een fictief regulier voordeel van € 200.000 geniet. De verkrijgingsprijs van erfgenaam A is € 980.000. Op grond van art. 4.12a Wet IB 2001 jo art. 4e Wet DB, kan A binnen 24 maanden na het overlijden onbelast dividend uitkeren ter grootte van € 980.000, zonder dat deze als regulier voordeel bij A wordt belast.

Voorbeeld 10: toerekening schulden verbonden persoon na overlijden aanmerkelijkbelanghouder

- Tante X bezit alle aandelen in een bv die een lening heeft verstrekt aan haar achterneef A van € 900.000. In 2024 overlijdt tante X en de aandelen vererven naar haar nicht, de moeder van A.
- Moet tante in 2023 voor de lening van € 900.000 aan A een fictief regulier voordeel in aanmerking?
- Wordt in 2024 bij de moeder van A een fictief regulier voordeel belast?

Voorbeeld 10: toerekening schulden verbonden persoon na overlijden aanmerkelijkbelanghouder

- Tante X bezit alle aandelen in een bv die een lening heeft verstrekt aan haar achterneef A van € 900.000. In 2024 overlijdt tante X en de aandelen vererven naar haar nicht, de moeder van A.
- Moet tante in 2023 voor de lening van € 900.000 aan A een fictief regulier voordeel in aanmerking?
  - A is geen bloedverwant in de rechte lijn van tante en daarmee geen verbonden persoon, dus wordt geen fictief regulier voordeel in aanmerking genomen bij tante X.
- Wordt in 2024 bij de moeder van A een fictief regulier voordeel belast?
  - Als tante X in 2024 overlijdt, krijgt de moeder van A een aanmerkelijk belang, zodat zij per 31 december 2024 een fictief regulier voordeel in aanmerking moet nemen van € 200.000 (€ 900.000 - € 700.000).

Voorbeeld 11: toerekening schulden verbonden persoon na overlijden aanmerkelijkbelanghouder

- Oom Y bezit alle aandelen in een bv die een lening heeft verstrekt aan zijn achterneef B van € 900.000. In 2024 overlijdt Oom Y en de aandelen vererven naar zijn neef en nicht, waaronder de vader van B. Bij partiële verdeling wordt het aanmerkelijk belang in 2025 toegedeeld aan de nicht.
- Wordt in 2024 bij de vader van B een fictief regulier voordeel belast?
- Wordt in 2025 bij de vader van B een fictief regulier voordeel belast?

Voorbeeld 11: toerekening schulden verbonden persoon na overlijden aanmerkelijkbelanghouder

- Oom Y bezit alle aandelen in een bv die een lening heeft verstrekt aan zijn achterneef B van € 900.000. In 2024 overlijdt Oom Y en de aandelen vererven naar zijn neef en nicht, waaronder de vader van B. Bij partiële verdeling wordt het aanmerkelijk belang in 2025 toegeëerd aan de nicht.
- Wordt in 2024 bij de vader van B een fictief regulier voordeel belast?
  - Als oom Y in 2024 overlijdt, krijgt de vader van B een aanmerkelijk belang, zodat hij per 31 december 2024 een fictief regulier voordeel in aanmerking moet nemen van € 100.000 ($(€ 900.000 - € 700.000)/2$). Dat vader slechts is gerechtigd tot een aandeel in de onverdeelde boedel, doet daaraan niet af.
- Wordt in 2025 bij de vader van B een fictief regulier voordeel belast?
  - Als de aandelen bij de verdeling worden toebedeeld aan een ander dan vader, bezit hij per 31 december 2025 niet langer een aanmerkelijk belang in de bv, zodat hij een negatief fictief regulier voordeel heeft.

Voorbeeld 12: fictief regulier voordeel bij overlijden en doorschuifregeling bij fictieve vervreemding

- Y bezit alle aandelen in bv C, die een groothandel drijft heeft en hij heeft een schuld van € 4.700.000 aan bv C. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 4.000.000 in aanmerking genomen. In 2024 overlijdt Y en op dat moment is de waarde in het economische verkeer van bv B € 20 mln. en de verkrijgingsprijs van Y was € 20.000, zodat het (fictieve) vervreemdingsvoordeel € 19.980.000 is en het negatief fictief regulier voordeel € 4.000.000.
- Hoeveel is in 2024 het ondernemings- en beleggingsvermogen van bv C voor art. 4.17a IB 2001?
- Hoeveel is het inkomen uit ab voor Y in 2024 met t.p.v. art. 4.17a IB 2001?

Voorbeeld 12: fictief regulier voordeel bij overlijden en doorschuifregeling bij fictieve vervreemding

- Y bezit alle aandelen in bv C, die een groothandel drijft heeft en hij heeft een schuld van € 4.700.000 aan bv C. Hierover heeft hij in 2023 een fictief regulier voordeel van € 4.000.000 in aanmerking genomen. In 2024 overlijdt Y en op dat moment is de waarde in het economische verkeer van bv B € 20 mln. en de verkrijgingsprijs van Y was € 20.000, zodat het (fictieve) vervreemdingsvoordeel € 19.980.000 is en het negatief fictief regulier voordeel € 4.000.000.
- Hoeveel is in 2024 het ondernemings- en beleggingsvermogen van bv C voor art. 4.17a IB 2001?
  - Het ondernemingsvermogen is € 15.300.000 en het beleggingsvermogen is € 4.700.000 (de vordering op Y).
- Hoeveel is het inkomen uit ab voor Y in 2024 met t.p.v. art. 4.17a IB 2001?
  - Afgerekend wordt over het beleggingsvermogen € 3.915.000 ($€ 4.700.000 - 5\% * € 15.300.000$ minus de verkrijgingsprijs van € 20.000). Per saldo is het negatief inkomen uit ab voor Y € 85.000 ($€ 4.000.000 - € 3.915.000$).

Voorbeeld 13: negatief fictief regulier voordeel bij emigratie

- X is enig aandeelhouder van bv C. X leent € 900.000 van bv C. In 2023 is het fictief regulier voordeel van X € 200.000. In 2024 emigreert X naar land Y. De w.e.v. van de aandelen bv C is € 900.000, de verkrijgingsprijs bedraagt € 100.000.
- Hoeveel is het fictief vervreemdingsvoordeel in 2024 met t.p.v. art. 4.14d?

Voorbeeld 13: negatief fictief regulier voordeel bij emigratie

- X is enig aandeelhouder van bv C. X leent € 900.000 van bv C. In 2023 is het fictief regulier voordeel van X € 200.000. In 2024 emigreert X naar land Y. De w.e.v. van de aandelen bv C is € 900.000, de verkrijgingsprijs bedraagt € 100.000.
- Hoeveel is het fictief vervreemdingsvoordeel in 2024 met t.p.v. art. 4.14d?
  - Het vervreemdingsvoordeel van € 800.000 wordt o.g.v. art. 4.14d verlaagd met € 200.000 en er wordt een conserverende aanslag ter zake van een vervreemdingsvoordeel van per saldo € 600.000 opgelegd.

Voorbeeld 14a: beëindigen uitstel van betaling door verhogen schuld aan eigen vennootschap

- Ultimo 2023 heeft X € 900.000 schuld van aan zijn bv B en wordt een fictief regulier voordeel in aanmerking genomen van € 200.000. Medio 2024 emigreert X naar België. De w.e.v. van de aandelen bv B (incl. de vordering) is € 1.500.000 en de verkrijgingsprijs is € 400.000. In 2025 leent X € 50.000 van zijn bv, waardoor hij € 950.000 heeft geleend.
- Hoeveel is het fictief vervreemdingsvoordeel in 2024 met t.p.v. art. 4.14d?

Voorbeeld 14a: beëindigen uitstel van betaling door verhogen schuld aan eigen vennootschap

- Ultimo 2023 heeft X € 900.000 schuld van aan zijn bv B en wordt een fictief regulier voordeel in aanmerking genomen van € 200.000. Medio 2024 emigreert X naar België. De w.e.v. van de aandelen bv B (incl. de vordering) is € 1.500.000 en de verkrijgingsprijs is € 400.000. In 2025 leent X € 50.000 van zijn bv, waardoor hij € 950.000 heeft geleend.
- Hoeveel is het fictief vervreemdingsvoordeel in 2024 met t.p.v. art. 4.14d?
  - Het vervreemdingsvoordeel van X is $(1.500.000 - 400.000) = € 1.100.000$. Dit vervreemdingsvoordeel wordt verlaagd met € 200.000, waardoor per saldo een inkomen uit aanmerkelijk belang van $(€ 1.100.000 - € 200.000) = € 900.000$ in aanmerking wordt genomen.

Voorbeeld 14b: beëindigen uitstel van betaling door verhogen schuld aan eigen vennootschap

- Ultimo 2023 heeft X € 900.000 schuld van aan zijn bv B en wordt een fictief regulier voordeel in aanmerking genomen van € 200.000. Medio 2024 emigreert X naar België. De w.e.v. van de aandelen bv B (incl. de vordering) is € 1.500.000 en de verkrijgingsprijs is € 400.000. Er wordt een conserverende aanslag IB opgelegd voor € 242.100 (26,9%). In 2025 leent X € 50.000 van zijn bv, waardoor hij € 950.000 heeft geleend.
- Heeft deze extra lening in 2025 effect op het uitstel van betaling?

Voorbeeld 14b: beëindigen uitstel van betaling door verhogen schuld aan eigen vennootschap

- Ultimo 2023 heeft X € 900.000 schuld van aan zijn bv B en wordt een fictief regulier voordeel in aanmerking genomen van € 200.000. Medio 2024 emigreert X naar België. De w.e.v. van de aandelen bv B (incl. de vordering) is € 1.500.000 en de verkrijgingsprijs is € 400.000. Er wordt een conserverende aanslag IB opgelegd voor € 242.100 (26,9%). In 2025 leent X € 50.000 van zijn bv, waardoor hij € 950.000 heeft geleend.
- Heeft deze extra lening effect op het uitstel van betaling?
  - Zowel Nederland (door verdragstoepassing) als België (door ontbreken nationaalrechtelijke maatregel) heft geen belasting over de lening van € 50.000. Het uitstel van betaling voor de conserverende aanslag zal aan het eind van 2025 worden ingetrokken voor € 13.450 ($50.000 * 26,9\%$), aangezien de vordering aan het eind van 2025 met dit bedrag uitgaat boven het maximumbedrag van € 900.000. Na de intrekking van het uitstel voor € 13.450, resteert een openstaande conserverende aanslag van € 228.650.

Voorbeeld 15: gedeeltelijke aflossing schuld na dividenduitkering

- X leent van zijn vennootschap bv B € 900.000. In 2023 neemt X € 200.000 als fictief regulier voordeel in aanmerking. In 2024 emigreert X. Het verschil tussen de overdrachtprijs en de verkrijgingsprijs is € 1.000.000. In 2025 keert bv B een dividend van € 300.000 uit, die wordt verrekend met de schuld die X aan bv B heeft.
- Voor welk bedrag wordt in 2024 een conserverende aanslag opgelegd?
- Wordt in 2025 het uitstel van betaling voor € 300.000 beëindigd?

Voorbeeld 15: gedeeltelijke aflossing schuld na dividenduitkering

- X leent van zijn vennootschap bv B € 900.000. In 2023 neemt X € 200.000 als fictief regulier voordeel in aanmerking. In 2024 emigreert X. Het verschil tussen de overdrachtsprijs en de verkrijgingsprijs is € 1.000.000. In 2025 keert bv B een dividend van € 300.000 uit, die wordt verrekend met de schuld die X aan bv B heeft.
- Voor welk bedrag wordt in 2024 een conserverende aanslag opgelegd?
  - Voor een bedrag van € 800.000 (€ 1.000.000 - € 200.000) wordt een conserverende aanslag opgelegd.
- Wordt in 2025 het uitstel van betaling voor € 300.000 beëindigd?
  - Ter zake van de dividenduitkering wordt het uitstel van betaling niet beëindigd voor zover een voordeel als bedoeld in art. 4.14d Wet IB 2001 in aanmerking is genomen. Dat was in dit geval een bedrag van € 200.000. Voor de belasting over het meerdere, € 100.000, wordt het uitstel van betaling beëindigd en wordt in zoverre de conserverende aanslag ingevorderd.

Voorbeeld 16: Step up schulden immigrerende aanmerkelijkbelanghouder

- A woont tot 2024 in het buitenland en heeft een schuld van € 1 mln. bij een eveneens in het buitenland gevestigde vennootschap, waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. A immigreert in 2024 naar Nederland.
- Hoe hoog is de maximale schuldendrempel van A na emigratie?

Voorbeeld 16: verplaatsing werkelijke leiding uit Nederland na emigratie

- Y leent van zijn vennootschap bv C € 900.000. In 2023 neemt Y € 200.000 als fictief regulier voordeel in aanmerking. In 2024 emigreert Y. Het verschil tussen de overdrachtprijs en de verkrijgingsprijs is € 1.000.000, zodat het vervreemdingsvoordeel waarover de conserverende aanslag wordt opgelegd € 800.000 is. Y emigreert naar een land waar Nederland geen belastingverdrag mee heeft gesloten. Y leent in 2025 aanvullend € 100.000 van bv C. Het bovenmatige deel van de schulden van € 100.000 wordt bij Y in 2025 in aanmerking genomen als fictief regulier voordeel. In 2026 wordt de werkelijke leiding van bv C uit Nederland verplaatst. Op dat moment is de w.e.v. van de aandelen van bv C € 1.200.000.
- Wat is de grondslag waarover de conserverende aanslag wordt opgelegd?
  - De grondslag waarover de conserverende aanslag wordt opgelegd (€ 200.000), wordt verlaagd met € 100.000, zodat deze wordt opgelegd over € 100.000.

Voorbeeld 17: Step up schulden immigrerende aanmerkelijkbelanghouder

- A woont tot 2024 in het buitenland en heeft een schuld van € 1 mln. bij een eveneens in het buitenland gevestigde vennootschap, waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. A immigrereert in 2024 naar Nederland.
- Hoe hoog is de maximale schuldendrempel van A na emigratie?
  - De schuldendrempel van € 700.000 wordt verhoogd tot € 1 mln.

Verschillende soorten uitkeringen

- Uitkeren van dividend, waaronder uit de vrije reserves (art. 2:216 BW)
  - reguliere voordeel (art. 4.12, ond. a, IB 2001)
- Inkopen van aandelen door bv (art. 2:207 BW)
  - de inkoop is een fictieve vervreemding (art. 4.16, lid 1, ond. a, IB 2001)
  - tegenprestatie wordt gesteld op de w.e.v. (art. 4.22 IB 2001)
- Verminderen van geplaatst kapitaal bv (art. 2:208 BW)
  - Voor zover teruggave van AK meer bedraagt dan de verkrijgingsprijs, is meerdere belast als regulier voordeel, mits de nominale waarde van de aandelen bij statutenwijziging wordt verminderd op grond van een besluit van AvA (art. 4.13, lid 1, ond. b, IB 2001)
- Ontbinden van de bv (art. 2:19 BW)
  - betaalbaar stellen van liquidatie-uitkeringen (art. 4.16, lid 1, ond. c, IB 2001);
- NB dividenduitkering kan leiden tot 'afkoop van pensioen'

Vragen ?

Theo Hoogwout
Hoogwout@ese.eur.nl
gsm. 06-28455279